

ЎЗБЕКИТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

АНДИЖОН ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

**“Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси фанларини
бошқа фанлар билан интеграциялашнинг муаммолари ва
ечимлари” мавзусида**

Халқаро миқёсида илмий-техник анжуманининг

МАЪРУЗАЛАР ТЎПЛАМИ

СБОРНИК ДОКЛАДОВ

**Международный научно-технический конференции
“Проблемы и решения интеграции изобразительного искусства
и инженерной графики с другими дисциплинами”**

Андижон - 2020

Конференция ташкилий кўмитасининг

ТАРКИБИ:

- Юлдашев А.С.** - раис, Андижон давлат университети ректори, б.ф.д., профессор.
- Аъзолари:**
Расулов Б.М. - раис ўринбосари, АндДУ, Илмий ишлар ва инновациялар бўйича проректор, т.ф.д., доцент;
- Холиқов А.Ж.** - Олий ва ўрта-махсус таълим вазирлиги, Кадрлар тайёрлаш ва олий таълим муассасаларини ташкилий-методик таъминлаш бош бошқармаси бошлиғи к.ф.д, профессор.
- Маматюсупов А.Ш.** - АндДУ, Ўқув ишлари бўйича проректор, б.ф.н., доцент;
- Ҳамроқулов А.Ш.** - АндДУ, Ёшлар билан ишлаш бўйича проректор, ф.ф.н.;
- Имирсинова А.А.** - АндДУ, Илмий ишлар, инновациялар ва ИПКТ бўлими бошлиғи, б.ф.н., доцент;
- Аббасов И.Б.** - Россия, Жанубий Урал университети муҳандислик ва компьютер графикаси кафедраси мудири;
- Пиримжаров М.Х.** - Қозоғистон, Баишева Университети Дизайн ва қурилиш кафедраси доценти;
- Аширбоев А.О.** - ТДПУ, Чизмачилик ва уни ўқитиш методикаси кафедраси доценти;
- Шакирова Ч.Т.** - АндДУ, Санъатшунослик факультети декани, п.ф.н., доцент;
- Тўраев М.У.** - АндДУ, Педагогика факультети декани, т.ф.н., доцент;
- Ҳақбердиев Б. Р.** - АндДУ, Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси кафедраси мудири;
- Ахмедов Ш.** - АндДУ, Мусиқа таълими кафедраси мудири

- 1.Xasanbaeva G. K., Chursina V.A. "Kostyum tarixi" T., O'zbekiston, 2002.
- 2.Ann Blyez "Ot Faraona do Dendi". Moskva Olma-Press 2002 y.

MOYBO'YOQDA TASVIRLARNI ISHLASHNING O'ZIGA XOS TOMONLARI

*ISMATOV U.Sh., -Toshkent viloyati Chirchiq Davlat pedagogika Instituti
«Tasviriy san'at» kafedrasida o'qituvchisi*
*XOSILOV X., -Toshkent viloyati Chirchiq Davlat pedagogika Instituti
« Tasviriy san'at » kafedrasida 1 kurs talabasi.*

"San'at" odamlarning badiiy ijodining asosiy turlaridan biri, talabalarning voqelikni estetik jihatdan anglashni, ko'rish qobiliyatini, badiiy didni, ijodiy tasavvurni, fikrlashni, estetik hissiyotni va go'zallikni anglashni rivojlantirish, san'atga bo'lgan qiziqish va muhabbatni rivojlantirishni aks ettiradi. San'at asarlarini estetik idrok etish bilan bir qatorda bevosita badiiy faoliyatni ham ta'minlaydi.

Rangtasvir darslari talabalarning shaxsiy his-tuyg'ulari, dunyoning rang-barang jozibasini his qilish imkoniyatini berish ularga ma'naviy jihatdan boy, qalblarida saxovatli bo'lishga va badiiy didni rivojlantirishga yordam beradi.

Ijodiy topshiriqlarni bajarish uchun talabalar turli xil materiallarda tasvirlashlari mumkin masalan: qalam, akvarel, guash, moybo'yoq, ko'mir, to'sh, sezgir uchli qalamlar, rangli qalamlar, cho'tkalar.

Moybo'yoqda tasvirlarni ishlash rassom uchun ham, endi o'rganayotgan talaba uchun ham juda qiziqarli mashg'ulotdir. Ammo bu mashg'ulotning jiddiy qiyinchiliklari ham mavjud bo'lib, u moybo'yoq rangtasvir texnologiyasi bilan ham bog'liq. Chunki moybo'yoq bilan ishlash ma'lum tayyorgarlikni talab etadi. Ularga bo'yoqlarni tanlash, ish uchun sath (mato)ni tortib tayyorlash, uni qoplama (grunt) bilan yopish, mo'yqalamlarni tanlash, eritgichlarni tanlab olish kabi zarur tadbirlarni kiritish mumkin. Moybo'yoq tasvirlar ishlashni o'rganish natyurmortlarni chizib mashq qilish orqali o'zlashtirilsa maqsadga muvofiq bo'ladi.

Moybo'yoqli natyurmort rangtasvirini ishlash jarayonining ayrim tomonlari akvarel texnikasiga o'xshash. Chuki bunda ham avval qalamtasvir chizib olinadi. Agar suvbo'yoqda ishlash uchun tasvir mukammalroq, mayda detallari bilan batafsil chizib olinsa, moybo'yoqda ishlash uchun esa chizmatasvir umumlashtirilib eng asosiy narsalar aks ettiriladi. Buning sababi moybo'yoqda ishlash jarayonida batafsillik mo'yqalamda ishlanishi mumkinligidandir. Moybo'yoqda biror rangni ochlashtirish uchun unga oq rang kerakli darajada qo'shiladi. Shunisi ham borki oq rang qo'shilgach bo'yoqning erkinligi ma'lum

darajada kamayadi. Buni o'quv mashqlarini bajarish jarayonida albatta hisobga olish joiz. Akvarel texnikasi kabi jihatlardan biri ish jarayonini asosiy uzoq muddatli vazifani boshlashdan avval ranglavha, chizmalavhalar ishlab olinishidir. Shunda bo'lajak rangtasvirning asosiy xususiyatlarini tajriba qilib ko'rib o'rganish asosiy ishda uni qo'llash mumkin bo'ladi.

Moybo'yoq tasvirlarini ishlash uchun maxsus ashyolardan foydalaniladi. Ular romga tortib tayyorlab, qoplama surtib olingan (gruntlangan) mato, moybo'yoqlarning kerakli xillari, bo'yoqtaxta (politra), mo'yqalamlarning turlicha kattalikdagi xillari, mastixin va eritgichlardan iboratdir.

Romga tortilgan mato qanday tayyorlanganligi tasvir sifatini belgilaydigan omillardan biridir desak xato bo'lmaydi.

Qoplamalar yana ma'lum rang tusida ham tayyorlanishi mumkin. Ular ko'proq ijodiy ishlarni bajarishda va kompozitsiya yaratish jarayonlarida qo'l keladi. Moybo'yoqda o'quv-mashqlarni bajarishda rang xillaridan ham unumli foydalanish talab etiladi. Vazifalarni ishlaganda juda ko'p rang xillaridan bilib-bilmay ishlatish yaxshi samara bermaydi.

Tabiatda yettita asosiy rang (bo'yoq) borligi ma'lum. Ular qizil, noranji, sariq, yashil, havo rang, ko'k, binafsha ranglardir. Bo'yoq aralashtiriladigan taxtada (politrada) bo'lishi juda zarur rang xillari esa qizil, sariq, ko'k bo'yoqdir. Chunki ular boshqa qolgan asosiy rang-tuslar vositasida xosil bo'lmaydi. Bularning aralashmasidan qolgan juda ko'p ranglarni chiqarish, xosil qilish mumkin. Ulardan xatto qora rang tusini ham topish mumkinligi sir emas. Faqat qaysi rangni bir-biriga qancha miqdorda aralashtirishni bilish kifoya. Buning uchun esa albatta tajriba va o'quv bo'lishi kerak.

Shuni ham ta'kidlab o'tish kerakki tabiatda absolyut oq va absolyut qora ranglar mavjud emas. Ularning barchasi qandaydir bir rang tovlanishida bo'ladi. Masalan qoraning jigarrangga, ko'kka, yashilga moyil ekanligini ko'rishimiz mumkin. Oq rangning turli nozik tuslarga moyilligi ham tabiiy. Bunday rang va tuslarning hamda ularning to'q-ochliklarini topib tasvirlash uchun moybo'yoqda ishlash texnikasi juda qulaydir. Shu imkoniyatlarning kengligi bilan u boshqa bo'yoq turlaridan ajralib turadi.

Moybo'yoq texnikasida rangtasvirlar ishlashda mo'yqalamlarning qanday turlari va o'lchamlardagilarini ishlatish ham muhimdir. Ularni tanlay bilish ko'p foyda keltiradi. Ma'lumki natyurmortlarni, katta ishlarni bajarishda yapaloq va dag'al mo'yqalamlarni qo'llash ish sifatini, ta'sirchanligini ta'minlaydi.

Moybo'yoqlarga suyultiruvchi, erituvchi vositalar qo'shib ishlatiladi. Ular moyli, moyi kamaytirilgan bo'lishi mumkin. Moylirog'i bo'yoqni sekin qurishi uchun yaxshi vosita bo'lib, u bilan foydalanilgan paytda rangtasvir sekin quriydi. Shu sababli uzoq muddatda bajariladigan tasvirlarni ishlashda qulaylik yaratadi.

Bunday eritgichlarga ba'zan lak ham aralashtirib ishlatilishi mumkin, shunday qilinganda ishning bo'yoq qatlami tezroq quriydi va bo'yoqning moyi matoga shimilib ketishining oldi olinadi.

Shuni ham ta'kidlab o'tish kerakki, moybo'yoq texnikasida rang qoriladigan maxsus taxtacha (politra)ning yuzasida bo'yoqlarni qanday joylashtirish masalasi ham muhim. Unda bo'yoqlar issiq-sovuq ranglarga ajratib, shu bilan birga to'q-ochligiga qarab ajratib joylashtirilishi mumkin. Oq bo'yoq odatda o'rtada yoki ranglar qatorining boshlanishida bo'ladi. Agar har safar bir xil joylashtirilsa, rassom shunga o'rganadi va kerakli bo'yoqni darrov topib ishlatish imkoniyati qulay bo'ladi. Moybo'yoqda tasvirlar ishlashning ko'p o'rganilishi kerak bo'lgan tomonlari bor. Ularning barchasi ko'p mashq qilish orqali o'rganib olish imkonini beradi. Tajriba nazariy va amaliy tomondan muntazam mashq qilish natijasida oshadi. Bunda maxsus adabiyotlarni mutoala qilish ham zo'r vositadir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Hasanov S. Navoiy poetikasida ranglarning qo'llanilishi. San'at jurnali 1 G' 1990 yil
2. X.E.Sultanov "Rangtasvir (Akvarda natyurmort ishlash)" o'quv qo'llanma Toshkent -2019 y.
3. Sultonov X. "Rangtasvir" (grizaylda ishlash) metodik qo'llanma TDPU rizografida-2014

ТАСВИРИЙ САНЪАТ ФАНИНИ ЎҚИТИЛИШИДА СИФАТ ВА САМАРАДОРЛИКНИ ОШИРИШ ОМИЛЛАРИ

Жумабоев Н.П.,

- ГДУ Тасвирий санъат ўқитувчиси

Тасвирий санъат ўқитувчиси бошқа фанлар ўқитувчилари каби биринчи навбатда энг юксак фазилатли ахлоқий пок, иймон ва эътиқодли, ҳалол ва софдил, ёшларга нисбатан меҳрибон, ўзбек халқининг урф-одатлари, анъаналарини яхши биладиган шахс бўлиши керак. 1997-йили Ўзбекистон Республикасида таълим тизимини ривожлантириш бўйича "Таълим тўғрисида"ги Қонун ва "Кадрлар тайёрлаш миллий дастури" қабул қилинди.

"Кадрлар тайёрлаш миллий дастури"да эстетик туркумдаги фанларни ўқитилишига алоҳида эътибор берилган бўлиб, хусусан унинг "Узлуксиз таълимни ташкил этиш ва ривожлантириш принциплари" қисмида узлуксиз таълимнинг фаолият кўрсатиш принципларидан бири таълимнинг ижтимоийлашуви деб қаралди. Тасвирий санъат таълими сифати ва

МУНДАРИЖА

1	Юлдашев А.С., Шакирова Ч.Т.. Замонавий касбий таълимда фанлараро интеграциянинг аҳамияти	4
2	Xoliqov A. J., Kelajagi buyuk yoshlarga e'tibor	6
1-ШЎЪБА.		
Ҳозирги кундаги тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси фанларини ўқитилишининг сифати ва самарадорлигини кучайтириш муаммолари ва уларнинг ечимлари.		
3	Абдирасилов С.Ф. Талабаларнинг мустақил ижодий фаолиятини шакллантиришда самарали ёндашувлар	9
4	Абдирасилов С.Ф, Исакова С.Қ. Педагогика таълим назариясида талабалар мустақил таълими хусусида	13
5	Анкабаев Р.Т, Ш.С. Шоназаров, Э.Б.Самиева, М.Б.Миржалилов Тўғарак машғулотларида Тасвирий ва Амалий санъат тарихини ўргатиш орқали ўқувчиларнинг эстетик маданиятини ривожлантириш	18
6	Аширбоев А, Ҳақбердиев Б.Р. Чизмачилик терминларининг шаклланиши ва синонимик қаторларларнинг юзага келиши	22
7	Атаханова С. О, Ачилов Н. Н, Солиддинов Ш. Ф. Особенности проблемы школьников в развитии пространственного мышления	25
8	Булатов С. С, Талабаларни бадий адабиётларни мутола қилиш жарёнида ранглар рамзига оид билимларини ривожлантириш	27
9	Байджанов Б.Х. Байджанова М.М Узлуксиз таълимда педагогларнинг касбий компитентлиги масалалари	30
10	Берикбаев А.А. Муҳандислик компьютер графикаси фанининг ўқитилишида сифат ва самарадорликга эришишда айрим қарашлар	35
11	Vahobova N. X. Tasviriy san'atda tarixiy portret janrini badiiy idrok qilish	37
12	Gulomova N. X, Mirbabayeva S. A, Nosirova M. X. Umumiy o'rta ta'lim maktab o'quvchilariga chizmachilik darslarida innovatsion pedagogik texnologiyalar bo'yicha metodik tavsiyalar.....	45
13	Ergasheva M. R. Tarix qa'rida yashiringan suratlar	49
14	Ismatov U.Sh, Xosilov X. Moybo'yoqda tasvirlarni ishlashning o'ziga xos tomonlari	52
15	Жумабоев Н. П. Тасвирий санъат фанини ўқитилишида сифат ва самарадорликни ошириш омиллари	54
16	Захидов С. Х, Сариев Р. Ш. Развитие пространственного мышления при изучении инженерной графики	57
17	Mirbabaeva S A. Tasviriy san'at to'garaklarida qalamtasvir mashgulotlarini	59
18	Malikov K. G. Aksonometriyaning amaliy maqbul bo'lgan dimetrik proektsiyalari	62
19	Муратов Х. Х, Эшпулатов Д. Р. Рангтаълим машғулотларида талабаларнинг бадий ижодкорлигини шакллантириш.	65
20	Назирбекова Ш. Б. Тасвирий санъатнинг рангтаълим турида рангларнинг тутган ўрни	67
21	Пиримжаров М.Х, Шакирова Ч.Т. Методы и средства самостоятельного образования студентов высшей школы	70
22	Qayumova S. G'. Chizmachilik darslarini tashkil qilish va o'qitish metodlari	74
23	Saydaliyev S. S, Gulomova N. X. Grafik ta'lim tushunchalarni talabalarga sifatli o'qitishning zaruriyati	77

24	Sobirov S. T, Todjidinov M. N, Sayfiyeva N. R.. O‘quvchilarining badiiy tafakkurlarini rivojlantirishda ko‘rgazmali qurollardan foydalanishning ahamiyati.	81
25	Sobirov S.T, Xamrayev S.I, Tojiboyev D.A. O‘quvchilarining badiiy tafakkurlarini rivojlantirishda narsaning o‘ziga qarab rasm ishlashning ahamiyati.	83
26	Талипов Н. Н. Тасвирий санъатда портрет ва бошқа жанрдаги асарларни бадий таҳлили қилиш методикаси.	86
27	Tashimov N. E, Yadgarova V. S. Muhandislik grafikasi fanlarini o‘qitishda axborot texnologiyalaridan foydalanishning ahamiyati.	90
28	Уришов Ш.М, Уришов Г.К. Посещение воспитательного мероприятия как форма контроля.	93
29	Уришов Ш.М. Формирование лидерства, ведущего к позитивному развитию общества – требование времени	96
30	Хайров Р. З. Индивидуальный подход к ученикам на уроках изобразительного искусства.	99
31	Qo‘chqorov B. O‘, Tojiboyev B. Maktabgacha yoshdagi bolalarda tasviriy faoliyat va ko‘nikmalarni shakllantirish omillari.	103
2-ШЎЪБА.		
Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси фанларини бошқа фанлар билан интеграциялаш.		
32	Amirqulov X.Q, Valiyev A.N. Chizma geometriya fanidan sirtqi bo‘lim talabalarining mustaqil ta‘limini tashkil etish haqida.	107
33	Bekmurodova Sh.N, Bobojonov A.X, Haqberdiyev B.R, Po‘latov J.A. Muhandislik grafikasi va dizayn fanlarini integratsiyalab o‘qitilishiga berilayotgan takliflar.	109
34	Berdiyev O. Maktab tasviriy san‘at va chizmachilik fani o‘qituvchisiga qo‘yilgan zamonaviy talablar va fan o‘qituvchisining ta‘lim tizimidagi muammolari..	111
35	Берикбаев А.А, Касимов А. С. Чизмачилик фани билан физика фанларининг ўзаро уйғунлиги.	114
36	Мирсоатова. Л. Бахриев И. Ёшлар учун маънавий муҳитни яратишда кластер усулидан фойдаланиш	116
37	Buronova G. Y. Ta‘lim sifatini amalga oshirishda zamonbaviy texnologiyalardan foydalanish.	119
38	Valiyev A.N, Abdumutalibova S.A. Perspektiva va tasviriy san‘at fanlarining o‘zaro integratsiyasi	122
39	Valiyev A.N, Narimova Malika Rustam qizi. Chizmachilik va tarix fanlarining o‘zaro integratsiyasi - o‘quvchilarda vatanparvarlik hissini rivojlantirish omili sifatida.	125
40	Запаров А.А, Н.В.Давгяло - Теория и практика межпредметных связей при преподавании инженерной графики.	128
41	Жаббаров Р. Р. Рангасвир асарларини яратишда қаламтасвир назарияси ва қонуниятлари.	131
42	Зубайдуллаев Ў.Р. Тасвирий санъат – арт-педагогиканинг асосий турларидан бири сифатида таълим самарадорлиги омилidir.	134
43	Karimova X.T, Maxmanazarova M.P Dizaynda integratsiyalashuv orqali yaratilgan ikkinchi tartibli ergi chiziqlar	137
44	Khonbutaeva M. M. The basics of the drawing	142
45	Nurmatov E.A. Maktab chizmachilik fanini kompyuter grafikasi bilan	145

	integratsiyasi (Auto CAD dasturi vositasida)	
46	Латипов Р.А. Таълим жараёнида чизмачилик фани ахборот ва дидактик ресурслар интеграцияси	148
47	Мамиталиев А.Г, Исаков Ж. А. Межпредметная связь черчения с другими дисциплинами.	151
48	Qodirova.D, Tojimirzayeva.Z, Qobiljonova S, Haqberdiyev B.R. Madaniy meroslarimizni o'rganishda integratsiyaning o'rni	154
49	Рўзиев Э.И. Тожиев Ж.К. Технология таълими йўналиши талабаларининг халқ хунармандчилиги ва амалий санъати бўйича ижодкорлик кўникмаларини ривожлантириш.	156
50	Rashidova M. S. O'rta Osiyoda mavjud milliy mehnat an'analari negizida hunarmandlar tayyorlashning ijtimoiy-pedagogik tizimi	161
51	Содиқова Н.А. Бошланғич синфларда ўқувчиларга халқ оғзаки ижоди ҳақида тушунча бериш.	163
52	Сулаймонов. А, Бобомуродов З. Маҳобатли рангтасвир ва архитектуранинг интегратив татбиқи	165
53	Suvonqulov S.M Haykaltaroshlikning "Tasviriy sanat" va "Me'morchilik" dagi o'rni	168
54	Сулаймонов. А, Ишматов Ж. Тасвирий санъат таълимида меъморликка оид материаллардан интегратив усулда фойдаланиш.	172
55	Таджибаев С.С Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси фанларини ўқитишда интерфаол усуллардан фойдаланиш.	175
56	Turobova Z.T, Boshlang'ich sinflarda texnologiya fanining boshqa fanlar bilan o'zaro integratsiyasini ta'minlash masalalari	178
57	Хошимова У.Т. Тасвирий санъат дарслари жараёнида талабаларни мантиқий фикрлашни ривожлантиришда фалсафий муаммолари	180
58	Xabibulin. M.M, Tasviriy san'at – kashfiyotlar poydevori.	183
59	Шакирова Ч.Т. Пиримжаров М.Х Таълим жараёнини интеграллашган асосда ташкил этишнинг хусусиятлари.	186
60	Ҳайитбоев Д.Ж, Таълимда муҳандислик графикаси ва дизайн асослари фанларини интеграциялаш асосида ўқитишнинг мазмуни ва шакли.	188
61	Qurbonova B.M. Haqberdiyev B.R, Sattorov M, Abdulvorisova H.A Integratsiyalashgan talimda texnologiyalar	191
3-ШҶББА.		
Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси фанларини узлуксиз таълимда бошқа фанлар билан интеграциялаш бўйича илмий-тадқиқот йўналишлари.		
62	Аширбоев А.О, Холмуродов Т.Н, Ҳақбердиев Б.Р, Чизмачилик ва чизма геометрия терминлари қаторида ўзлашма русча-байналминал лексик қатламлар	195
63	Бердиев Н.О, Архитектура таълимида график материал ва техникаларнинг интегратив татбиқи	198
64	Боймирзаева О, Тасвирий санъат дарсларида амалий машғулотларни табиат ҳодисалари билан боғлиқ фанлар бўйича интеграциялаш технологияси.	201
65	Vahobova N.X, Badiiy bezak san'ati elementlari. Kalligrafiya san'ati	204
66	Жаббаров Б.Ғ, Қўчқаров Б.Ў Жан-Антуан Гудоннинг "Экорше" асари тарихи	210
67	Зокирова М.Ш, Абдуганиева. Д. Муҳандислик графикаси фанларини ўқитиш методологиясида ўқитиш методикасини тутган ўрни	213
68	Исаков Ж.А, Уматалиев М.А. Особенности интегрирования изобразительного искусства с другими дисциплинами в начальных	218

	класссах.	
69	Казымова О.Н, Глухенький И.Ю, Влияние психотипа личности на изучение графических дисциплин.	222
70	Колесова В.Е, Аббасов И Б. Фирменный стиль салона красоты «омелия»	224
71	Kurbanova Sh.Dj. Kreativ yondashuvlar asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarida matematik tushunchalarni shakllantirish.	227
72	Makhkamova S. B. Creativity of people artist gafur abdurakhmanov in the development of modern painting of uzbekistan.	230
73	Nosirova M.X. Homaki rasmlar chizish	236
74	Mansurov Z.X, Haqberdiyev B.R, Qosimov J.A, Mardov S., Grafik savodxonlikda KOMPAS 3D dasturini o'rni	239
75	Saydaliyev S. S. Gulomova N. X. Tasviriy san'atning qonun va qoidalarini tushuntirishni perspektiva fani bilan ta'minlovchi materiallar muhim didaktik vosita sifatida.	242
76	Sayfullayeva D.A. Bosh kiyimlar tasnifi	246
77	Маърифхўжаева Н.К, Юнусова К.Х, Султанов Х.Э.. Устоз – шогирд анъанаси бардавом: анъана янги кўринишда	248
78	Tolipova F.Sh, Muhsiddinov I.G` Rahim Ahmedov, “ona o'ylari “ asari	251
79	Туланова Д.Ж. Методы оценивания графических работ по черчению студентов высшей школы	254
80	Tursunov Sh.Sh. Grafikaning tasviriy san'atda o'rni, asosiy xususiyatlari, ifoda tilining vositalari va elementlari	256
81	Турсунов Ш.Ш. Шакл ва мазмун бирлиги ёки тасаввурни шаклга айланишида усул ва воситалар	259
82	Халимов. М, Абдукаримова А. Умумий ўрта таълим мактаб ўқувчиларининг чизмани ўқиш малакасини ривожлантириш орқали билим олиш самарадорлигини ошириш.	263
83	Yurdanidze M.X, Maxmudov.A, Rasulova M.O. Yoshlarda ijodiy tafakkurni rivojlantirishda tasviriy san'at va muhandislik garafikasining o'rni	267
84	Юсупова Ф.К., Касб танлашга йўллаш дарсларининг типлари.	270
85	Эргашев А.А. Проблемы и решения современного обучения изобразительного искусства студентами направления архитектура	273
86	Qobiljonova S.K, Haqberdiyev B.R. Integratsiyalashning ba'zi muammolari	276
4-ШҶББА.		
Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси фанларини узлуксиз таълимда бошқа фанлар билан интеграциялаш бўйича илмий-тадқиқот йўналишлари.		
87	Atajanova R.R, Olimova R.A. Maktabgacha yoshdagi bolalarni rasm chizishga o'rgatishda tasviriy faoliyat turlarining ahamiyati.	279
88	Achilov N.N, Ko'kiyev B.B, Pasheva Sh.Z, Bekqulova G.Sh. Toshkent viloyati chirchiq davlat pedagogika institutida pedagogik ta'lim innavatsion klasteri va besh muhim tashabbus doirasida olib borilayotgan ishlar	282
89	Бекмиров Ш.Ч. Использование цифровых технологий в изобразительном искусстве.	285
90	Ismatov U.Sh, Rajabov Sh.Z, Tursunov M.U Tasviriy san'at darslarida grafik materiallarda ishlash texnologiyalari.	287
91	Ismonov X.B, Yurdanidze M.X, Maxmudov A, Kompyuter grafikasi va ularda ranglar bilan ishlash.	290
92	Ishqobilov F.X. Interpolyatsion ko'phadlarni yechishda matlab dasturidan foydalanib grafiklarini qurish.	292

93	Kenjayeva X.O. Tasviriy san'atning rivojlanishida internet tarmog'ining ahamiyati.	295
94	Красовская Н.В. Виртуальная модель «стилуса»	298
95	Ли В. Г. Виртуальная модель авторской компьютерной мышки	301
96	Mamatqulova N.A.Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilariga kompyuterli ta'lim berish usullari	304
97	Мансуров Н.А. Обоснование формирования патриотических чувств у студентов путем обучения универсальным ценностям	307
98	Менгноров И. Ж. “Рангасвир машгулотларида талабаларнинг касбий компитентлигини шакллантириш технологияси”	310
99	Морозкина Е. Методические аспекты разработки заданий по выполнению орнамента с использованием CoreIDRAW.	313
100	Марасулова И.М, Қудратуллаев Р. Тасвирий санъат машгулотларида кластерли технологияларни қўллаш	317
101	Mirzaliyev Z, Sindarova Sh. Muhandislik grafikasi fanlarini o'qitishda savodxonlikni shakllantirish va rivojlantirish.	320
102	Mirzayev S.O, Temirov M.A. Kompozitsiya darslarida muvozanat (statika) va harakat (dinamika) qoidalarini tushuntirish.	324
103	Саидов Ж.Д. Мухандислик графикаси фанини ўқитишда замонавий компьютер технологиялари ва график дастурларининг ўрни	327
104	Саипова М.С. Нақшларда рамзийликни ифодаланиши	330
105	Tashimov N.E, Zaitov S.R. Kredit-modul tizimida chizma geometriya fanini o'qitishning sifat va samaradorligini oshirish.	332
106	Уринбоев И.К, Исаков Ж.А. Использование цифровых технологий в процессе преподавания изобразительного искусства.	335
107	Халмурадов Т.Н.,Тўраев М.У. Аграр соҳа олий таълим тизимида инновацион таълим технологиялари ва улардан фойдаланишда ўқитувчи компетенцияси.	338
108	Ergashev N.G. The use of modern means of visual programming techniques in the issues of civilization gradients	344
109	Yakubova N.O. Muammoli o`qitish texnologiyasi. o`qitish shakillar	349
110	Худойназарова Ў Тасвирий санъат фанини ўқитишда образли тарбия технологияси ҳақида	352
	М у н д а р и ж а	356